

1 SKIRSNIS. MEDŽIAGOS IR BENDROVĖS ARBA ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS**1.1 Produkto identifikatorius****Medžiagos pavadinimas:** Vakuuminis distiliatas (fr. 350 - 540 °C)**EC Nr.** 274-685-1**Indekso Nr.** 649-038-00-5**REACH registracijos Nr.** 01-2119485967-14-0004**CAS Nr.** 70592-78-8**1.2 Medžiagos nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai****Nustatyti naudojimo būdai:** Žaliava kuro gamybai**1.3 Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją****Gamintojas:**Akcinė bendrovė *ORLEN Lietuva*

Juodeikių k., LT-89467 Mažeikių r. sav., Lietuva

Telefonas (370) 443 92121

Telefaksas (370) 443 92525

El. pašto adresas: info@orlenlietuva.lt

1.4 Pagalbos telefono numeris:AB *ORLEN Lietuva* (visą parą): +370 443 92510

Apsinuodijimų informacijos biuras. Apsinuodijimo atveju (visą parą): +370 52 362052

2 SKIRSNIS. GALIMI PAVOJAI**2.1 Medžiagos klasifikavimas****Klasifikacija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008:**

Acute Tox. 4, H332

Asp. Tox. 1, H304

Repr. 2, H361

Carc. 1B, H350

STOT RE 2, H373

Aquatic Acute 1, H400

Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)

2.2 Ženklavimo elementai**Signalinis žodis:**

Pavojingas.

Pavojaus piktogramos

GHS07

GHS08

GHS09

Pavojingumo frazės:

H304: Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį.

H332: Kenksmingas įkvėpus.

H350: Gali sukelti vėžį.

H361: Įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui.

H373: Gali pakenkti organams

H410: Labai toksiškas vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

Atsargumo frazės:

P201: Prieš naudojimą gauti specialias instrukcijas.

P260: Neįkvėpti dulkių, dūmų, dujų, rūko, garų, aerozolio.

P273: Saugoti, kad nepatektų į aplinką.

P280: Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

P301+P310: PRARIJUS: Nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją..

P331: NESKATINTI vėmimo.

Papildoma informacija apie pavojų:

EUH066: Pakartotinis poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą.

2.3 Kiti pavojai

Šios medžiagos sudėtyje nėra jokių angliavandenilinių struktūrų, kurios įvertintos kaip patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos (PBT) arba labai patvarios ir didelės bioakumuliacijos (vPvB) pagal REACH XIII priedą.

Papildoma informacija:

Pilnas pavojingumo frazių ir atsargumo frazių tekstas pateikiamas 16 skirsnyje.

3 SKIRSNIS. SUDĖTIS ARBA INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS

3.1 Medžiagos

Medžiagos pavadinimas: Vakuuminis distiliatas (fr. 350 - 540 °C)

EC Nr. 274-685-1

CAS Nr. 70592-78-8

Indekso Nr. 649-038-00-5

REACH registracijos Nr. 01-2119485967-14-0004

3.1.1 Sudėtinės dalys pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008:

Sudėtinių dalių pavadinimas	CAS Nr.	EC Nr.	Masės dalis, %
Ne aromatiniai angliavandeniliai	nėra duomenų	nėra duomenų	97,5
Mono-aromatiniai angliavandeniliai	nėra duomenų	nėra duomenų	2,1
Di-aromatiniai angliavandeniliai	nėra duomenų	nėra duomenų	0,3
Tri-aromatiniai angliavandeniliai	nėra duomenų	nėra duomenų	0,1

4 SKIRSNIS. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1 Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

Bendroji informacija

Rezervuarų viršutinėje dalyje gali kauptis vandenilio sulfido (H₂S) dujos ir susidaryti potencialiai pavojinga šių dujų koncentracija.

Įkvėpus

Simptomai: įkvėpus didelės koncentracijos produkto dūmų ar garų, galimas kvėpavimo takų dirginimas dėl jų poveikio.

Jei sunku kvėpuoti, išveskite nukentėjusįjį į gryną orą, kad galėtų ramiai kvėpuoti patogioje kvėpavimui pozicijoje.

Jei nukentėjusysis neteko sąmonės ir:

- nekvėpuoja – reikia patikrinti, ar nėra pašalinių kvėpavimo trukdžių, ir kad apmokytas personalas atliktų dirbtinį kvėpavimą. Jei būtina, daryti išorinį širdies masažą ir kreiptis medicininės pagalbos.

- kvėpuoja – saugiai paguldykite ir laikykite galvą žemiau liemens lygio. Jeigu reikia, aprūpinti deguonies kauke.

Jei ir toliau sunkiai kvėpuoja, kviesti medicininę pagalbą.

Jei įtariama, kad galima įkvėpti vandenilio sulfido (H₂S):

- gelbėjantis personalas privalo dėvėti kvėpavimo aparatą, diržus ir apsauginius lynus bei laikytis gelbėjimo procedūrų.

- nukentėjusįjį kuo greičiau pašalinti į gryną orą.

- nedelsdami pradėkite daryti dirbtinį kvėpavimą, jei nukentėjusysis nustojo kvėpuoti.

- gali padėti deguonies aprūpinimas.

- tolesniam gydymui kreiptis medicininės pagalbos.

Patekus ant odos

Simptomai: oda sausėja, pakartotinio ar ilgalaikio poveikio atveju galimas odos sudirginimas.

Nedelsiant nusivilkti užterštus drabužius, nusiauti avalynę ir saugiai pašalinti. Paveiktą vietą kruopščiai nuplauti vandeniu ir muilu. Paveiktai odai plauti niekada nenaudoti benzino, žibalo ir kitų tirpiklių. Sudirgus, patinus ar paraudus odai, kreiptis į gydytoją. Jei odos dirginimas, pabrinkimas ar paraudimas stiprėja ir nepraeina, kreiptis į gydytoją.

Dirbant su didelio slėgio įranga, gali įvykti odos pažeidimas produkto čiurkšle. Jei atsiranda žaizdos, nedelsiant kreiptis į gydytoją. Nelaukti, kol pasireikš simptomai.

Esant nežymiems terminiams nudegimams žaizdą atvėsinti. Nudegimo vietą laikyti po šaltu tekančiu vandeniu bent penkias minutes arba kol nulsūgs skausmas. Tačiau, per daug neatšaldyti (vengti hipotermijos). Ant nudegimo vietos nedėti ledo. Atsargiai nu(s)vilkti neprilipusius drabužius. Nebandyti nuvilkti prie nudegusios odos prilipusių drabužių. Prilipusias drabužių vietas apkirpti ir tik tada drabužius nu(s)vilkti.

Sunkių nudegimų atvejais būtina kreiptis į gydytoją.

Patekus į akis

Simptomai: nedidelis dirginimas (nespecifinis). Sąlytis su medžiaga esant aukštai temperatūrai gali nudeginti.

Atsargiai keletą minučių skalauti akis vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jei juos nešiojate ir jei lengva išimti. Skalauti toliau. Jei akis ir toliau dirgina, jos patinusios ar matomas miglotas vaizdas, kreiptis į gydytoją.

Jei akis aptaškė karštas produktas, akis nedelsiant atvėsinti šaltu tekančiu vandeniu. Nedelsiant kreiptis į medikus, kad įvertintų pažeidimą ir paskirtų gydymą.

Prarijus

Simptomai: tikėtini tik keli simptomai: gali pasireikšti pykinimas ir viduriavimas.

Nesistengti sukelti vėmimo. Kreiptis medicininės pagalbos. Sąmonę praradusiam asmeniui nieko neduoti per burną.

4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Įkvėpus didelės koncentracijos dūmų, rūko ar garų galimas kvėpavimo trakto dirginimas dėl jų poveikio. Patekus ant odos – oda sausėja, pakartotinio ar ilgalaikio poveikio atveju galimas odos sudirginimas. Patekus į akis pasireiškia silpnas dirginimas (bendro pobūdžio). Sąlytis su medžiaga esant aukštai temperatūrai gali nudeginti. Prarijus gali pasireikšti keletas simptomų arba nė vienas simptomas gali nepasireikšti. Pasireiškus simptomams gali pykinti ir sukelti viduriavimą.

4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą

Gydymas atliekamas pagal simptomus. Prarijus, visuomet gresia aspiracija.

5 SKIRSNIS. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS**5.1 Gesinimo priemonės****Tinkamos gaisro gesinimo priemonės**

- Putos (gesinimo darbus gali atlikti tik specialiai apmokytas personalas),
- Vandens rūkas (gesinimo darbus gali atlikti tik specialiai apmokytas personalas),
- Sausi cheminiai milteliai,
- Anglies dioksidas,
- Inertinės dujos (pagal nustatytas taisykles),
- Smėlis arba žemės.

Netinkamos gaisro gesinimo priemonės

Nenukreipti vandens srovės tiesiogiai į degantį produktą, nes produktas gali išsitaškyti ir gaisras gali išplisti.

Vengti gesinti putomis ir vandeniu tą patį paviršių vienu metu, nes vanduo sunaikina putas.

5.2 Specialūs medžiagos keliami pavojai**Degimo produktai**

Nevisiškai sudegus produktui, į orą gali išsiskirti kietosios ir skystosios cheminės dalelės ar dujos, įskaitant anglies monoksidą ir kitus nenustatytus organinius ir neorganinius junginius.

Jei yra pakankamas sieros junginių kiekis, tai degimo produktuose taip pat gali būti H₂S (vandenilio sulfido) ir SO_x (sieros oksidų) ar sieros rūgštis.

Specifiniai pavojai

Medžiaga plūduriuoja vandens paviršiuje ir gali pakartotinai užsiliepsnoti vandens paviršiuje.

5.3 Patarimai gaisrininkams

Didelio gaisro atveju arba uždaroje ar blogai vėdinamose patalpose, reikia dėvėti ugniai atsparius apsauginius rūbus ir autonominį kvėpavimo aparatą su visiškai veidą uždengiančia kauke, veikiančia perteklinio slėgio režimu.

6 SKIRSNIS. AVARIJOS METU TAIKYTINOS PRIEMONĖS**6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros**

Išsiliejus nedideliame produkto kiekiui: įprastiniai antistatiniai darbiniai drabužiai. Išsiliejus dideliems produkto kiekiams: vientisas cheminėms medžiagoms atsparus ir antistatinis kombinezonas, jei reikia – atsparus karščiui, termoizoliacinis. Cheminėms medžiagoms, ypač aromatinėms angliavandeniliams, atsparios darbinės pirštinės. Jei galimas sąlytis su karštu produktu, pirštinės turėtų būti atsparios karščiui, termoizoliacinės.

PASTABA: PVA pirštinės nėra atsparios vandeniui, avarių likvidavimo darbams jos netinka.

Darbinis šalmas. Antistatiniai neslystantys apsauginiai batai, jei reikia – termoizoliaciniai. Apsauginiai akiniai arba apsauginis veido skydelis (esant purslams ar galimam produkto patekimui į akis). Kvėpavimo apsauga: galima naudoti puskaukę arba visą veidą dengiančią kaukę su apsaugos filtru (-ais) nuo organinių garų, H₂S arba autonominį kvėpavimo aparatą, atsižvelgiant į produkto išsiliejimo mastą ar numatomą garų koncentracijos kiekį. Jei situacijos neįmanoma išsamiai įvertinti, arba galimas deguonies trūkumas, tuomet reikia naudoti tik autonominį kvėpavimo aparatą.

Sustabdyti produkto nuotėkį arba neleisti jam išplisti, jei taip daryti yra saugu. Vengti tiesioginio sąlyčio su išsiliejusia medžiaga. Būti prieš vėją. Išsiliejus dideliems produkto kiekiams, įspėti pavėjui esančių teritorijų gyventojus. Avarijų likvidavime nedalyvaujantiems asmenims nurodyti laikytis atokiau nuo išsiliejimo vietos. Perspėti gelbėjimo tarnybų personalą. Veiksmų pagrįstumą (išskyrus nedidelių išsiliejimų atvejus) visada, jei įmanoma, turi įvertinti ir koordinuoti kompetentingas asmuo, atsakingas už avarijų valdymą. Pašalinti visus užsidegimo šaltinius (pvz. elektros, kibirkščių, ugnies), jei taip daryti yra saugu.

Tais atvejais, kai gali susidaryti pavojingi vandenilio sulfido (H₂S) kiekiai išsiliejimo vietose ir aplink jas, gali būti reikalingi papildomi ar specialūs veiksmai, įskaitant prieigos apribojimus, specialios apsaugos įrangos naudojimą, procedūras ir personalo mokymą.

Esant reikalui, pagal galiojančias taisykles informuoti atitinkamas valdžios institucijas.

6.2 Ekologinės atsargumo priemonės

Išsiliejus sausumoje

Sustabdyti produkto nuotėkį, jei taip daryti yra saugu. Neleisti produktui patekti į kanalizaciją, upes, paviršinius ar kitokius vandens telkinius. Esant būtinybei, aplink išsiliejusį produktą supilti sausu žemiu, smėlio ar panašios nedegios medžiagos pylimą. Įkaitusiam produktui leisti atvėsti savaime.

Jei yra galimybė, didelius išsiliejusius kiekius galima atsargiai padengti putomis ir tuo būdu sumažinti gaisro grėsmę. Nenaudoti tiesioginės vandens čiurkšlės.

Pastatuose ar uždaroje erdmėje užtikrinti tinkamą vėdinimą.

Išsiliejus į vandens telkinius ar į jūrą

Sustabdyti produkto nuotėkį, jei taip daryti yra saugu. Produkto tankis mažesnis nei vandens. Išsiliejus nedideliame kiekiui uždaruose vandens (pvz., uostuose) plotuose, produktą sulaikyti plūdriosiomis užtvaramis ar kita įranga. Išsiliejusiems dideliems kiekiams atviruose vandenyse sulaikyti esant galimybei naudoti plūdriasias užtvaras ar kitas mechanines priemones.

6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Išsiliejus sausumoje

Išsiliejusiam produktui sugerti naudoti nedegias medžiagas. Išsiliejusio produkto likučius surinkti tinkamomis priemonėmis. Surinktą produktą ir kitas užterštas medžiagas patalpinti atitinkamuose perdirbimui, regeneravimui ar saugiam pašalinimui skirtuose konteineriuose.

Užterštą dirvožemį pašalinti arba perdirbti pagal vietos valdžios taisyklių reikalavimus.

Išsiliejus į vandens telkinius ar į jūrą

Išsiliejusį produktą surinkti specialiais plūdriaisiais adsorbentais. Jei tokios galimybės nėra, tai išsiliejusio produkto plitimą reguliuoti ir produktą surinkti nugriebimo nuo paviršiaus būdu arba kitomis tinkamomis priemonėmis. Dispergentus galima naudoti tik pagal specialisto rekomendaciją ir, jei būtina, gavus vietos valdžios leidimą. Surinktą produktą ir kitas užterštas medžiagas patalpinti į tam skirtus konteinerius utilizavimui, regeneravimui ar saugiam pašalinimui.

Produktas, kurio tankis yra didesnis už vandens, nuskęs į dugną ir paprastai jokios priemonės nebus efektyvios. Jei įmanoma, surinkti produktą ir užterštas medžiagas mechaninėmis priemonėmis ir sandėliuoti ar pašalinti vadovaujantis taikytiniais reikalavimais. Esant ypatingoms situacijoms (įvertinama kiekvienu konkrečiu atveju vadovaujantis specialistų nuomone ir vietos sąlygomis)

griovių kasimas dugne produktui surinkti arba produkto užkasimas smėliu gali būti efektyvi priemonė.

Papildoma informacija

PASTABA: Šios rekomenduojamos priemonės yra pagrįstos labiausiai tikėtinais šio produkto išsiliejimo scenarijais, tačiau tam tikros vietos sąlygos (vėjas, oro temperatūra, bangavimas, srovės kryptis ir greitis) gali daryti ženklią įtaką atitinkamų veiksmų pasirinkimui. Dėl šios priežasties, esant reikalui, vertėtų pasitarti su vietos specialistais. Vietinėmis taisyklėmis gali būti nurodyta, kurių veiksmų reikia imtis, o kurie yra draudžiami.

Vandenilio sulfido (H_2S) koncentracija talpyklose gali pasiekti pavojingas vertes, ypač ilgai laikant. Tai aktualu vykdant operacijas, kurių metu tiesiogiai susiduriama su garais iš rezervuaro.

Išsiliejus mažiems produkto kiekiams, ypač atvira ore, kai garai įprastai gana greitai išsisklaido, pavojingos koncentracijos susidaryti neturėtų. Kadangi H_2S tankis yra didesnis už aplinkos oro, išimtis būtų taikoma tokiems atvejams, kai tam tikrose vietose, kaip įdubos ar uždaroje patalpose esantys susiaurėjimai, susikaupia pavojingi garų (dujų) kiekiai. Esant tokioms aplinkybėms, teisingus veiksmus reikia pasirinkti pagal kiekvieną konkretų atvejį.

6.4 Nuoroda į kitus skirsnius

Dėl poveikio kontrolės/asmens apsaugos žiūrėti 8 skirsnį. Dėl atliekų tvarkymo žiūrėti 13 skirsnį.

7 SKIRSNIS. TVARKYMAS IR SANDĖLIAVIMAS

7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės

Prieš naudojimą gauti specialias instrukcijas. Būtina laikytis degių ir sprogių produktų tvarkymui ir sandėliavimui taikomų taisyklių reikalavimų.

Reikia įvertinti, kokia yra H_2S įkvėpimo rizika, susikaupusio rezervuaro viršutinėje dalyje, uždaroje erdvėje, produkto likučiuose, rezervuaro atliekose ir nuotekose bei esant netikėtam nuotėkiui, kad būtų galima nustatyti vietos sąlygoms tinkamas kontrolės priemonės.

Produktą laikyti atokiau nuo karščio, kibirkščių, atviros liepsnos, karštų paviršių. Nerūkyti.

Produktą naudoti ir laikyti tik lauke arba gerai vėdinamose vietose. Vengti sąlyčio su produktu.

Pasirūpinti, kad produktas nepatektų į aplinką.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus

Tvarkymas

Pumpuojant produktą (užpildant mobilias cisternas ir jas išpildant) bei imant ėminius, gali susidaryti elektrostatinis krūvis, todėl reikia imtis priemonių, apsaugojančių nuo elektrosstatinės iškvėpimo.

Produktui transportuoti turi būti naudojamos hermetiškos mobilios cisternos, tinkamos transportuoti degių skysčius. Įžeminti ir pritvirtinti konteinerius, rezervuarus ir perpumpavimo, priėmimo įrangą.

Garai yra sunkesni už orą. Būkite atsargūs, nes jie gali susikaupti įdubose ir uždaroje erdvėje. Naudoti reikiamas asmeninės apsaugos priemonės. Vengti sąlyčio su oda. Neįkvėpti dūmų, dulksnos, garų. Imtis priemonių, reikalingų apsaugoti nuo odos nudegimų dirbant su karštu produktu.

Sandėliavimas

Sandėliavimo teritorija, rezervuarų konstrukcija, įranga ir darbo tvarka turi atitikti galiojančius Europos, šalies ar vietos įstatymus. Sandėliavimo įranga turi būti įrengta su atitinkamomis dambomis, kad nuotėkio ar išsiliejimo atveju produktas neužterštų dirvožemio ar vandens.

Rezervuarų vidaus įrangos valymo, apžiūros ir remonto darbus gali atlikti tik kvalifikuotas ir tinkamą įrangą turintis personalas, kaip nurodyta šalies, vietos valdžios ar kompanijos nustatytose normose. Prieš patenkant į rezervuarus ir pradėdant bet kokius darbus uždaroje erdvėje, reikia patikrinti, kiek aplinkos ore yra deguonies ir koks degumo lygis.

Jei įtariama, kad gali susidaryti vandenilio sulfidas (H_2S), reikia tikrinti H_2S lygį aplinkos ore.

Nelaikyti produkto kartu su oksiduojančiomis medžiagomis.

Tinkamos ir netinkamos sandėliavimo įrangai medžiagos

Tinkamos medžiagos: konteineriai (talpyklos) arba jų vidinė dalis turi būti pagaminta iš lengvo, nerūdijančio plieno.

Netinkamos medžiagos: kai kurios sintetinės medžiagos, priklausomai nuo medžiagos savybių ar naudojimo paskirties, gali būti netinkamos konteinerių (talpyklų) ar jų vidinės dalies gamybai. Dėl medžiagų tinkamumo būtina pasitarti su gamintoju.

Informacija dėl produkto gabenimui naudojamų konteinerių

Laikyti tik originaliame konteineryje (talpykloje) arba šios rūšies produktui skirtame konteineryje. Patalpos turi būti gerai ventiliuojamos. Konteinerius (talpyklas) laikyti sandariai uždarytus ir tinkamai pažymėtus.

Tuščiam konteineryje (talpykloje) gali būti degių produkto likučių. Gerai neišvalius konteinerių juos virinti, lituoti, gręžti, pjaustyti ar deginti draudžiama.

Papildoma informacija

Užtikrinti, kad būtų taikomos tinkamos tvarkymo priemonės. Neleisti užterštoms medžiagoms kauptis darbo vietoje ir nelaikyti kišenėse. Laikyti atokiai nuo maisto ir gėrimų. Naudojant šį produktą nevalgyti, negerti ir nerūkyti. Po naudojimo kruopščiai nusiplauti rankas. Pakeisti užterštus drabužius darbo pamainos pabaigoje.

7.3 Konkretus galutinio naudojimo būdas (-ai)

Vakuuminis distiliatas (fr. 350 - 540 °C) naudojamas kaip žaliava kuro gamybai.

8 SKIRSNIS. POVEIKIO KONTROLĖ / ASMENS APSAUGA

8.1 Kontrolės parametrai

Ribinės poveikio vertės

Laikytis nustatytų nacionalinių leistino poveikio darbe ribų. Jei jos nėra nustatytos, rekomenduojamas šis trumpalaikis poveikio ribinis dydis – 300 mg/m³.

8.2 Poveikio kontrolė

8.2.1 Techninio valdymo priemonės

Mažinti poveikį naudojant uždaras sistemas, pakankamą bendrąją bei vietinę ventiliacijas.

Jei galimas poveikis, apriboti prieigą. Užtikrinti apmokymus personalui. Vengti sąlyčio su oda. Sumažinti riziką dėvint tinkamas pirštines (išbandytas pagal EN374) ir kombinezonus jei reikia – atsparius karščiui, termoizoliacinius, kad būtų išvengta odos užteršimo; dėvėti kvėpavimo takų apsaugą, kai nustatoma, kad galimas poveikis. Išsiliejus kuo greičiau išvalyti.

Reguliariai tikrinti medžiagų koncentraciją darbo aplinkos ore ir reguliuoti iki minimalaus leistino lygio.

8.2.2. Individualios apsaugos priemonės:

Kvėpavimo takų apsaugos priemonės

Darbo metu, kai darbuotojai yra neišvengiamai veikiami išsiskyrusių produkto garų ir dujų didelio kiekio, būtina naudoti tinkamas kvėpavimo takų apsaugos priemones, pvz., pagal EN 14387. Darbui aparatų viduje ar kitose uždaroje erdvėse **draudžiama** naudoti filtruojančias dujokaukes, o būtina naudoti specialią izoliuojančią įrangą. Kvėpavimo takų apsaugos priemonės turi būti parenkamos ir naudojamos pagal gamintojų instrukcijas ir kitus įstatymais nustatytus reikalavimus.

Akių apsaugos priemonės

Jeigu produktas gali patekti į akis, būtina dėvėti apsauginius akinius (pvz. pagal EN 166).

Odos ir kūno apsaugos priemonės

Rankų apsaugos priemonės

Naudoti naftos produktams atsparias pirštines (patikrintas ir atitinkančias standartą EN374). Esant sąlyčiui su oda skubiai nuplauti.

Kitos apsaugos priemonės

Būtina dėvėti apsauginius rūbus (išbandytas pagal EN 465) ir kitą apsauginę įrangą. Apsauginė apranga turi būti reguliariai tikrinama ir tvarkoma.

Specialūs nurodymai higienai

Laikytis asmeninės higienos reikalavimų. Prieš pertraukas ir po darbo plauti rankas. Esant sąlyčiui su oda skubiai nuplauti.

8.2.3 Poveikio aplinkai kontrolė

Reikia tikrinti emisijas iš ventiliacijos ir gamybinės įrangos, kad būtų užtikrintas jų atitikimas aplinkosaugos teisės aktų reikalavimams. Kai kuriais atvejais, siekiant sumažinti emisiją iki priimtino lygio, gali tekti įrengti garų filtrus ar modifikuoti darbo proceso įrangą.

9 SKIRSNIS. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

9.1 Informacija apie pagrindines fizikines ir chemines savybes

a) išvaizda	skystis.
b) kvapas	būdingas.
c) kvapo atsiradimo slenkstis	nėra informacijos.
d) pH	informacija nereikšminga.
e) lydymosi/užšalimo temperatūra	< 30 °C.
f) pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas	350 - 380 °C.
g) pliūpsnio temperatūra	242 °C.
h) garavimo greitis	nėra informacijos.
i) degumas (kietųjų medžiagų, dujų)	netaikoma.
j) viršutinė (apatinė) degumo riba ar sprogstamumo ribinės vertės	netaikoma.
k) garų slėgis	0,02 – 0,791 kPa (120 °C).
l) garų tankis	nėra duomenų.
m) santykinis tankis	0,89 – 0,94 g/cm ³ (15 °C).
n) tirpumas	Netaikoma. Naftos angliavandeniliai vandenyje nedisocijuoja.
o) pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/vanduo	netaikoma.
p) savaiminio užsidegimo temperatūra	220 - 550 °C.
r) klampa	9,754 mm ² /s (100 °C).
s) sprogstamosios (sprogiosios savybės)	nesprogi.
t) oksidacinės savybės	nėra oksiduojanti medžiaga.

10 SKIRSNIS. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

10.1 Reaktingumas

Nesukelia pavojingų reakcijų, jei tvarkant ir sandėliuojant laikomasi atsargumo priemonių.

10.2 Cheminis stabilumas

Stabilus esant aplinkos temperatūrai.

10.3 Pavojingų reakcijų galimybė

Pavojingos reakcijos su stipriomis oksiduojančiomis medžiagomis.

10.4 Vengtinės sąlygos

Aukšta aplinkos temperatūra.

Vengti elektrostatinės elektros iškrovų ir kitų užsidegimo šaltinių.

Laikyti atokiau nuo karščio / kibirkščių / atviros liepsnos / karštų paviršių. Nerūkyti.

10.5 Nesuderinamos medžiagos

Vengti sąlyčio su stipriomis oksiduojančiomis medžiagomis, guma, plastikais.

10.6 Pavojingi skilimo produktai

Terminio skilimo produktai kinta priklausomai nuo sąlygų.

Dalinio skilimo metu susidaro dūmai, anglies dioksidas, anglies monoksidas ir kitos kenksmingos dujos. Toksiškų dujų koncentracija uždaroje erdvėje ar patalpoje gali pasiekti pavojingą ribą.

11 SKIRSNIS. TOKSIKOLOGINĖ INFORMACIJA

11.1 Informacija apie toksikologinį poveikį

Poveikio būdai

Produktas gali patekti į organizmą per odą, įkvėpus ir prarijus.

a) ūmus toksiškumas

Ekspimentiniai ūmaus toksiškumo duomenys:

Prarijus LD₅₀ 4320 mg/kg,

Įkvėpus LC₅₀ 4100 mg/m³,

Patekus ant odos LD₅₀ > 2000 mg/kg.

b) odos ėsdinimas arba dirginimas

In vivo odos dirginimas: Nedirgina odos.

c) didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas

In vivo akių dirginimas: Nedirgina.

d) kvėpavimo takų arba odos jautrinimas

Odos jautrinimas: nėra įrodymų, kad jautrina odą.

e) mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms

Testas teigiamas S. typhimurium TA 98 bakterijai;

f) kancerogeniškumas

Gali sukelti vėžį.

g) toksiškumas reprodukcijai

Įtariama, kad kenkia negimusiam vaikui.

h) STOT (vienkartinis poveikis)

Gali sukelti kvėpavimo takų, odos ar akių dirginimą.

i) STOT (kartotinis poveikis)

Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai. Organas taikiny: kraujas, blužnis, kepenys.

j) aspiracijos pavojus

Prarijus taip pat gresia aspiracija. Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus gali sukelti mirtį.

Ilgalaikis ir lėtinis toksiškumas

Ekspimentiniai ūmaus toksiškumo duomenys:

Pasikartojantis trumpalaikis poveikis patekus ant odos NOAEL 1,06 mg/kg.

Trumpalaikio poveikio įtaka

Nedidelės koncentracijos produkto garai šiek tiek dirgina akis ir kvėpavimo takus. Skystas produktas, patekęs į akis, gali sukelti trumpalaikį akių graužimą ar paraudimą, o užtiškęs ant odos, gali nežymiai sudirginti ir sausinti odą. Karštas produktas patekęs į akis ar ant odos sukelia terminį nudegimą.

Prarijus mažus kiekius, žalingas produkto poveikis mažai tikėtinas, tačiau didesni jo kiekiai gali sukelti pykinimą ir viduriavimą. Prarijus taip pat gresia aspiracija.

Ilgalaikio poveikio įtaka

Esant pakartotiniam ar užtęstam produkto sąlyčiui su oda, dėl produkte potencialiai esančių policiklinių arenų (aromatinių angliavandenilių), gali sukelti dermatitą ir kitas odos ligas, įskaitant ir odos vėžį. Produkto garuose gali būti policiklinių arenų, todėl ilgalaikis garų ir dujų įkvėpimas yra pavojingas ir gali sukelti ligas, įskaitant ir plaučių vėžį.

PASTABA: Produkto tvarkymas įprastinėmis sąlygomis toksikologinio pavojaus nekelia.

12 SKIRSNIS. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

12.1 Toksiškumas

Kenksminga vandens organizmams, gali turėti ilgalaikį neigiamą poveikį vandens aplinkai. Ant vandens paviršiaus gali susidaryti išsiliejusio produkto plėvelė, kuri gali fiziškai pakenkti vandens organizmams. Dėl susidariusios plėvelės sutrinka deguonies patekimas į vandenį.

Ekspimentiniai duomenys:

Ūmus poveikis vandens bestuburiams EL₅₀ 0,22 mg/l, 48 val.,

Ūmus poveikis vandens dumbliams EL₅₀ 0,32 mg/l, 72 val., NOELR 0,05 mg/l, remiantis augimo greičiu,

Ūmus poveikis žuvims LL₅₀ 79 mg/l, 96 val.,

Ilgalaikis poveikis žuvims, numatomas NOEL 0,1 mg/l,

Ilgalaikis poveikis bestuburiams remiantis augimu ir reprodukcinėmis savybėmis NOELR 0,27 mg/l, 21 d.,

Toksiškumas mikroorganizmams EL₅₀ > 1000 mg/l, 72 val, NOEL 14,91 mg/l.

12.2 Patvarumas ir skaidomumas

Medžiaga yra UVCB angliavandenilis. Šio bandymo standartiniai bandymai skirti atskiroms medžiagoms ir nėra tinkami šiai sudėtinei medžiagai.

12.3 Bioakumuliacinis potencialas

Medžiaga yra UVCB angliavandenilis. Šio bandymo standartiniai bandymai skirti atskiroms medžiagoms ir nėra tinkami šiai sudėtinei medžiagai.

12.4 Judrumas dirvožemyje

Medžiaga yra UVCB angliavandenilis. Šio bandymo standartiniai bandymai skirti atskiroms medžiagoms ir nėra tinkami šiai sudėtinei medžiagai.

12.5 PBT ir vPvT vertinimo rezultatai

Šioje medžiagoje nėra jokių angliavandenilinių struktūrų, kurios įvertintos kaip PBT arba vPvB.

12.6 Kitas nepageidaujamas poveikis

Vengti produkto patekimo į aplinką.

Nėra reikšmingo toksiškumo.

13 SKIRSNIS. ATLIEKŲ TVARKYMAS**13.1 Atliekų tvarkymo metodai**

Atliekos sunaikinamos taikant nukenksminimo būdus, vadovaujantis nacionaliniais reikalavimais ir vietos valdžios patvirtintomis taisyklėmis, arba naudojantis rangovų, kurie turi leidimą naikinti atliekas, paslaugomis. Tvarkant atliekas, įsidėmėti jų keliamus pavojus ir imtis būtinų saugumo priemonių. Asmenys, tvarkantys atliekas, turi dėvėti asmenines apsaugos priemones.

Tuščiuose rezervuaruose ir cisternose gali būti produkto liekanų, todėl ant jų turi būti įspėjamieji užrašai, kaip nuorodos apie saugų saugyklų eksploatavimą ir atliekų šalinimą. Tuščios saugyklos kelia gaisro pavojų, nes jose gali būti degaus produkto liekanų ir garų.

DRAUDŽIAMA virinti, lituoti bei kitaip remontuoti cisternas prieš tai jų tinkamai neparuošus.

14 SKIRSNIS. GABENIMO INFORMACIJA**14.1 JT numeris**

3256

14.2 JT teisingas krovinio pavadinimas

UN 3256, AUKŠTESNĖS TEMPERATŪROS SKYSTIS, LIEPSNUS, K.N., (Vakuuminis distiliatas (fr. 350 - 540°C))

14.3 Gabenimo pavojingumo klasė (-s)

3

Etiketė(-ės)

3

Pavojaus identifikavimo Nr. (HIN)

30

EmS numeris

F-E, S-D

Apribojimo tuneliuose kodas

D/E

14.4 Pakuotės grupė

III

14.5 Pavojus aplinkai

Aplinkai pavojingas

Jūros teršalas

Taip

14.6 Specialios atsargumo priemonės naudotojams

Atsargiai: Degios skystos medžiagos.

14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL konvencijos II priedą ir IBC kodeksą

Nėra duomenų.

15 SKIRSNIS. TEISINĖ INFORMACIJA**15.1 Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai Lietuvoje:**

Europos Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 2015/830; Europos Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 453/2010; Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006; Europos Parlamento ir

Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008; Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas (Žin., 2000, Nr.36-987; 2004, Nr. 116-4329; 2005, Nr. 79-2846; 2006, Nr. 65-2381; 2008, Nr. 76-3000; 2010, Nr. 145-7434; 2010, Nr. 157-7967; 2012, Nr. 132-6648; Teisės aktų registras, Nr. 2015-11085); LR pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 85-2968; Žin., 2005, Nr. 86-3206; Žin., 2008, Nr. 71-2699; 2011, Nr. 138-6526; 2012, Nr. 6-191; 2013, Nr. 110-5429; 2013, Teisės aktų registras, Nr. 2014-00038; Nr. 2014-05579; Nr. 2016-00088); LR sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-824/A1-389, patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ (Žin., 2011, Nr. 38-1804)

15.2 Cheminės saugos vertinimas

Produkto cheminės saugos vertinimas atliktas.

16 SKIRSNIS. KITA INFORMACIJA

Saugos duomenų lapo peržiūros metu, jame pateikti duomenys buvo patikslinti ir išdėstyti pagal Europos Komisijos Reglamento (ES) Nr. 2015/830 reikalavimus.

Santrumpos ir akronimai

CAS	Cheminių medžiagų tarnyba
EC	EINECS (Europos esamų komercinių medžiagų sąrašas) ar ELINCS (Europos registruotų cheminių medžiagų sąrašas)
EL ₅₀	Poveikio ribinė vertė 50 % tirtos populiacijos
EN	Europos standartizacijos komiteto Europos standartas
ES	Europos Sąjunga
IBC kodeksas	Tarptautinis pavojingų cheminių krovinių pervežimo užpylimu kodeksas
JT	Jungtinės Tautos
LC ₅₀	Mirtina (letalinė) koncentracija 50 % tirtos populiacijos
LD ₅₀	Mirtina dozė 50 % tirtos populiacijos (vidutinė mirtina dozė)
LL ₅₀	Mirtino poveikio ribinė vertė 50 % tirtos populiacijos
LR	Lietuvos Respublika
MARPOL	Tarptautinė taršos iš laivų prevencijos konvencija
NOAEL	Nepastebėto neigiamo poveikio ribinė vertė
NOEL	Nepastebėto poveikio ribinė vertė
NOELR	Nenustatytas efekto krūvio lygis
OECD	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
PBT	Patvari, biologiškai besikaupianti, toksinė
REACH	Cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų Reglamentas
SDL	Saugos duomenų lapas
STOT	Specifinis toksiškumas konkrečiam organui
UVCB	Nežinomos ar kintamos sudėties cheminės medžiagos, sudėtiniai reakcijų produktai ar biologinės medžiagos
vPvB	Labai patvari ir labai biologiškai besikaupianti

Pavojingumo frazės:

H304: Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį.

H332: Kenksmingas įkvėpus.

H350: Gali sukelti vėžį.

H361: Įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui.

H373: Gali pakenkti organams

H410: Labai toksiškas vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

Atsargumo frazės:

P201: Prieš naudojimą gauti specialias instrukcijas.

P260: Neįkvėpti dulkių, dūmų, dujų, rūko, garų, aerozolio.

P273: Saugoti, kad nepatektų į aplinką.

P280: Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

P301+P310: PRARIJUS: Nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją..

P331: NESKATINTI vėmimo.

Papildoma informacija apie pavojų:

EUH066: Pakartotinis poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą.

Nenaudokite produkto kitiems tikslams nei nurodyta gamintojo informacijoje. Tokio naudojimo atveju naudotojas gali būti paveiktas nenumatytų pavojų.

Jei turite klausimų ar abejonių dėl SDL, jo turinio, ar kitokių su produkto saugumu susijusių klausimų, rašykite adresu: info@orlenlietuva.lt

PASTABA: Informacija, pateikta šiame saugos duomenų lape, traktuojama kaip teisinga informacijos paskelbimo metu. Garantijos dėl šiame lape pateiktų duomenų ir informacijos užbaigtumo nėra. Čia pateikta informacija yra tik nurodymai saugiam darbui, naudojimui, perdirbimui, sandėliavimui, atliekų tvarkymui. Ji negali būti laikoma garantiniu lapu ar kokybės pažymėjimu. Informacija tinka tik specifinei medžiagai ir gali netikti, jei ši medžiaga naudojama su kitomis medžiagomis ar naudojama kitaip, nei nurodyta šiame lape.

Akcinė bendrovė *ORLEN Lietuva* nepriima jokios atsakomybės dėl avarių ar nelaimingų atsitikimų, kilusių dėl neteisingo naudojimo, eksploatavimo ar rekomenduotų taisyklių nesilaikymo.